

11.07.1986, Cuma

Sayı: 19161

Milletlerarası Andlaşma

Karar Sayısı : 86/10667

24 Mart 1986 tarihinde imzalanan ekli Türkiye - Irak Karma Ekonomik ve Teknik Komitesi Altıncı Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı'nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 5/5/1986 tarihli ve EİOA-I-360-130-3/86-871-2235 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 12/5/1986 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Kenan EVREN
Cumhurbaşkanı

T. ÖZAL
Başbakan

İ. K. ERDEM
Devlet Bak. - Başbakan Yrd.

A. TENKEKİ
Devlet Bakanı

V. HALEFOĞLU
Millî Savunma Bakanı V.

M. EMİROĞLU
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

V. ATASOY
Ulaştırma Bakanı

H. C. ARAL
Sanayi ve Ticaret Bakanı

K. OKSAY
Devlet Bakanı

M. T. TİTİZ
Devlet Bakanı

Y. AKBULUT
İçişleri Bakanı

İ. S. GİRAY
Bayındırlık ve İskân Bakanı

H. H. DOĞAN
Tarım Orman ve Köylüleri Bakanı

S. N. TÜREL
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

K. OKSAY
Devlet Bakanı V.

A. KARAEVLİ
Devlet Bakanı

V. HALEFOĞLU
Dışişleri Bakanı

M. KALEMLİ
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı V.

M. KALEMLİ
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

H. H. DOĞAN
Kültür ve Turizm Bakanı V.

M. V. DİNÇERLER
Devlet Bakanı

M. N. ELDEM
Adalet Bakanı

A. K. ALPTEMOÇİN
Maliye ve Gümrük Bakanı

Türkiye - Irak Karma Ekonomik ve Teknik İşbirliği Komitesi
Altıncı Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı

Irak Devrim Komuta Konseyi Üyesi ve Başbakan Birinci Yardımcısı Sayın Taha Yassin Ramadan'ın daveti üzerine, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Turgut Özal'ın Irak'a yaptığı ziyaret münasebetiyle Karma Komite altıncı dönem toplantısını 18-24 Mart 1988 tarihleri arasında Bağdat'ta yapmıştır.

Türk heyetine Maliye ve Gümrük Bakanı Sayın Ahmet Kurtcebe Alptemoçin, Irak Heyetine Petrol Bakanı Sayın Qassim Ahmed Taqi başkanlık etmişlerdir.

İki taraf arasındaki teknik görüşmeler Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Sayın Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli ve Irak Ticaret Bakanlığı Birinci Müsteşarı Sayın Abu Talib Abdul Muttalib Al-Hashimi'nin müşterek başkanlıkları altında yapılmıştır.

Türk ve Irak Heyet üyeleri sırasıyla Ek I ve Ek II'de gösterilmiştir.

Sayın Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli ziyareti sırasında Devrim Komuta Konseyi Üyesi ve Ticaret Bakanı Sayın Hassan Ali, Petrol Bakanı Sayın Quassim Ahmed Taqi, Sanayi ve Madenler Bakanı Sayın Subhi Yassin ve Hafif Sanayiler Bakanı Sayın Tarek Hamad Al-Abdullah ile görüşmüştür.

Karma Komite görüşmeleri iki ülke arasındaki geleneksel yakın ve dostça ilişkileri yansıtan sıcak ve samimi bir atmosfer içerisinde geçmiştir. Karma Komite çalışmalarını üç çalışma grubu kurarak yürütmüştür:

- Ticaret, Bankacılık ve Taşımacılık
- Petrol ve Enerji
- Ekonomik, Teknik ve Bilimsel İşbirliği

Çalışma gruplarının görüşmelerini müteakip, Karma Komite aşağıdaki kararları kabul etmiştir.

I — TİCARET, BANKACILIK VE TAŞIMACILIK

A) TİCARET

I — Taraflar, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin Nisan 1985 tarihinde Ankara'da yapılan Türk - Irak Karma Ekonomik ve Teknik İşbirliği Komitesinin Beşinci Dönem Toplantısından bu yana gösterdiği ilerlemeyi gözden geçirmişler ve ticari mübadelelerinin artan bir şekilde gelişmesini memnuniyetle kaydetmişlerdir. Taraftar ikili ticaretin karşılıklı çıkarları için geliştirilmesi yolundaki isteklerini teyid etmişlerdir.

II — İki ülke arasındaki ticaretin daha da geliştirilmesi imkanlarının bilincinde olan Taraflar, önümüzdeki dönemde ticaret hacminin daha da artırılması ve ticari mübadelelerin çeşitlendirilmesi için her türlü çabayı göstermeyi kabul etmişlerdir.

III — Taraflar birbirlerinin teşebbüslerinin icraatından kaynaklanan sözleşmelerle ilgili bir dizi meseleyi incelemişlerdir. Taraflar, ilgili tarafların sözleşmelerden doğan haklarını tehlikeye atmadan adil çözümler bulmak amacıyla konuyu izlemek hususunda mutabık kalmışlardır. Irak tarafı bir Türk - Irak Ortak Gözetme Şirketi kurulması imkanlarının incelenmesi yolundaki Türk önerisini not etmiştir.

IV — İş temaları ve sık sık ziyaretler ile, her iki ülkenin Bağdat ve İzmir Uluslararası Fuarlarına düzenli katılmalarının, karşılıklı ticaretin memnurluk verici mevcut aşamasına yaptığı katkının bilincinde olarak Taraflar, bu faaliyetleri sürdürmeyi ve kuvvetlendirmeyi kararlaştırmışlardır. Taraflar ayrıca karşılıklı ticari heyet ziyaretlerini teşvik etmeyi kararlaştırmışlardır.

V — Türk tarafı, Irak ile bir çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması imzalamak arzusunu belirtmiştir. Irak tarafı bu öneriyi not etmiştir.

B) BANKACILIK

Taraflar, her iki ülke Merkez Bankaları arasında imzalanan bankacılık düzenlemelerinin düzgün ve düzenli bir şekilde çalışmasından duydukları memnuniyeti ifade etmişler ve bu sistemi, gelecek ticaret mübadeleleri için bir çerçeve olarak kullanmayı kabul etmişlerdir.

C) TAŞIMACILIK

Taraflar, taşımacılık ve haberleşme alanındaki işbirliğini daha da geliştirmek isteklerini belirtmişlerdir.

I — KARAYOLU TAŞIMACILIĞI

Türk tarafı, Uluslararası Nakliyeciler Derneğinin (UND) üyesi olan Türk nakliyeciler firmaları namına kat'i banka garantisi düzenlemeyi üstleneceğini belirtmiştir.

Banka garantisi Irak Devlet Kara Taşımacılığı kuruluşu (SOILT) lehine olacaktır. Irak tarafı, bu hususu ilke olarak kabul etmiş ve anılan banka garantisinin miktarının yukarıda belirtilen iki kuruluş tarafından saptanmasını ve kararlaştırılmasını önermiştir.

Taraflar UND'nın UND'ye üye olan Türk nakliyeciler firmalarının listesini vermesi hususunda mutabık kalmışlardır. İlgili Türk firmaları bu listeden Irak tarafınca seçilecektir.

II — DENİZ YOLU TAŞIMACILIĞI

Taraflar iki ülke arasında bir Denizcilik Anlaşması yapılmasının yararlılığını belirtmişlerdir. Türk tarafı ticari Irak gemilerinin Türk limanlarında bakımı, onarımı ve havuzlanması alanlarında hizmet sağlanabileceğine atıfta bulunmuştur. Türk tarafı bu konuda yapılabilecek işbirliği yöntemlerini saptamak ve mevcut imkanları tanıtmak için 1988 yılında bir Irak Heyetini Türkiye'ye davet etmiştir. Irak tarafı bu öneri ve daveti memnuniyetle kabul etmiştir.

III — DEMİRYOLLARI VE ÇÖZÜM BEKLEYEN SORUNLAR

Taraflar iki ülke Demiryolu idareleri arasındaki çözüm bekleyen sorunların halledilmesi amacıyla, ilgili tarafların en kısa zamanda bir araya gelmelerini kararlaştırmışlardır. Irak tarafı, iki ülke arasında doğrudan demiryolu bağlantısı sağlanmasına ilişkin olarak önerilmiş olan projeye atıfta bulunarak, projenin Irak kısmı ile ilgili olarak gerekli ayrıntılı çalışmaların tamamlandığını bildirmiştir. Irak tarafı, Türk tarafından benzer çalışmaların en kısa zamanda yapılmasını istemiştir. Taraflar, uzmanlarının konuyu görüşmek üzere üç ay zarfında bir araya gelmelerini kararlaştırmışlardır.

IV — Irak tarafı, Türk tarafının dikkatini Türkiye üzerinden petrol ürünlerini taşıyan kamyonlara, Türk makamlarınca metrik ton başına yeni konan transit vergisine çekmiş ve Türk tarafından, bu kararın iki ülke arasında 18 Ekim 1980 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan Uluslararası Kara Taşımacılığı Anlaşması çerçevesinde tekrar gözden geçirilmesini istemiştir. Türk tarafı, bu kararın Türkiye'de kayıtlı olmayan bütün firmaların kamyonlarına tatbik edildiğini ve uygulamanın ilgili firmaların kayıt için gerekli formaliteleri tamamlayabilmelerine imkan vermek için ertelendiğini açıklamıştır. Türk tarafı ayrıca, konu hakkındaki görüşlerini Irak tarafına diplomatik yoldan bildireceğini belirtmiştir.

II — PETROL VE ENERJİ

A) PETROL

I — IRAK - TÜRK PETROL BORU HATTI İŞLETMESİ

Taraflar boru hattının çalışmasını gözden geçirmişler ve sistemin kapasitesinin kullanımının geliştirilmesinde ve bakımında gösterilen büyük çabaları ve sağlanan kayda değer ilerlemeyi takdirle karşılamışlardır.

II — IRAK - TÜRK PETROL BORU HATTI İKİNCİ TEVSİİ

Taraflar Irak - Türk Petrol Boru Hattının ikinci tevsii konusunu gözden geçirmişler ve yapının 5 Aralık 1985 tarihinde başladığını ve kontrat şartlarına uygun olarak ilerlediğini kaydetmişlerdir.

B) IRAK İLE TÜRKİYE ARASINDA ELEKTRİK BAĞLANTISI

I — Taraflar 400 milyon kwh/yıl ($\pm$ % 20) elektrik enerjisi alım-satımına ilişkin Anlaşmanın 27 Kasım 1985 tarihinde imzalandığını ve geçen toplantı sırasında alınan karara uygun olarak, nakil hattı için bütün teknik hazırlıkların tamamlanmış olduğunu kaydetmişlerdir.

Taraflar, nakil hattını, anılan Anlaşmada öngörülmüş olan 1 Ekim 1987 tarihinden evvel tamamlamak için ellerinden geleni yapmak hususunda mutabık kalmışlardır.

II — Taraflar, Türkiye ile Irak arasında yaklaşık 3 milyar kwh/yıl elektrik alım-satımına ilişkin ikinci elektrik nakil projesini incelemek üzere iki taraf uzmanlarından oluşacak bir Ortak Teknik Komite kurmayı kararlaştırmışlardır.

Bu komite;

a) Türk ve Irak ulusal sistemleri arasında alım-satım konusu olacak enerjinin kullanımı için gerekli teknik özellikleri,

b) Bu enerjinin tedariki ve tüketim bölgelerine nakledilmesine ilişkin imkanları,

kapsayacak teknik ve ekonomik fizibilite etüdünün esaslarını ve şartlarını saptayacaktır.

Taraflar yukarıda belirtilen çalışmanın mümkün olduğu kadar erken tamamlanması isteklerini belirtmişlerdir.

III — EKONOMİK BİLİMSEL VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ

A) BÖLGESEL SULAR

I — Taraflar, 1980 yılında kurulmuş olan Bölgesel Sular Ortak Teknik Komitesinin faaliyetlerini kaydetmişler ve Komitenin işini çabuklaştırmasını ve mümkün olduğu kadar erken tamamlanmasını tavsiye etmişlerdir.

II — Türk tarafı, Karakaya Barajının doldurma programını en kısa zamanda Irak tarafına vermeyi taahhüt etmiştir.

III — Taraflar, Keban Barajının boşalttığı su, Türkiye'deki kar ve yağmur durumları ile ilgili hidrolojik bilgi değişimini memnuniyetle kaydetmişlerdir. Türk tarafı, Keban Barajının boşalttığı su ile ilgili olarak üç aylık dönemler itibarıyla önceden bilgi sağlamayı, Dicle ve Fırat nehirleri havzalarındaki istasyonlarla ilgili olarak kar ve yağmur ölçümlerini her ay vermeyi vaadetmiştir. Türk tarafı, önemli bir değişiklik olması durumunda Irak tarafına önceden bilgi vermeyi vaadetmiştir. Irak tarafının talebi üzerine, Türk tarafı, Irak tarafına, en kısa zamanda ve değişik olduğu zamanlarda, Diyarbakır, Cizre ve Birecik ölçüm istasyonlarının gösterge eğrilerini göndermeyi kabul etmiştir.

IV — Taraflar, Bölgesel Sular Ortak Teknik Komitesinin Nisan 1986 tarihinde toplanacağını kaydetmişlerdir.

B) PROJELER

I — Taraflar Irak'ta çalışan Türk müteahhit firmalarının faaliyetlerini gözden geçirmiş ve Türk firmalarının Irak'ın ekonomik kalkınmasına yaptıkları olumlu katkıdan duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

II — Taraflar, aralarındaki ekonomik işbirliğinin, Türk firmalarının enerji üretimi ve nakli, toprak islahı, inşaat, sanayi vs. konulardaki yeni projelere daha fazla iştirakleriyle güçlendirilmesini ve geliştirilmesini kararlaştırmışlardır.

III — Taraflar, Habur Nehri üzerindeki ikinci köprünün tamamlanmış olduğunu memnuniyetle kaydetmişlerdir.

IV — Taraflar sınai tesislerin ve projelerin idaresi, işletilmesi, tamiri ve bakımı alanlarında Türk firmalarınca sağlanan hizmetleri memnuniyetle kaydetmişler ve bu faaliyetleri yoğunlaştırmayı kararlaştırmışlardır. Türk tarafı ayrıca, Irak tarafına fizibilite, tasarım, mühendislik ve müşavirlik hizmetleri sağlamaya istekli olduğunu ifade etmiştir. Irak tarafı bu teklifi olumlu karşılamış ve konuya ilgili makamlarının dikkatine sunmayı kabul etmiştir.

V — Taraflar iki ülke arasındaki ekonomik işbirliğinde karşılaşılan sorun ve engelleri gözden geçirmişler ve bunları en kısa zamanda ortadan kaldırmak yolundaki kesin isteklerini ifade etmişlerdir.

VI — Taraflar, inşaat alanında iki ülke arasında artan temas ve heyet teatilerini memnuniyetle karşılamışlardır.

VII — Türk tarafı, telekomünikasyon alanındaki işbirliğini daha da geliştirmek imkanlarını araştırmak amacıyla bir Irak heyetini Türkiye'ye davet etmiştir.

C) TEKNİK VE BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ

Taraflar iki ülke arasındaki teknik ve bilimsel işbirliğindeki gelişmeleri gözden geçirmişler ve bu alandaki işbirliğini güçlendirecek ve genişletecek yeni imkanları görüşmüşlerdir. Gelecekteki işbirliği ile ilgili olarak Taraflar aşağıda belirtilen imkanları görüşmüşler ve şu hususlarda mutabık kalmışlardır:

I — Irak tarafı, 1986-1987 yılları için Türkiye'den istediği uzmanların ve eğitim imkanlarının bir listesini sunmuştur. Türk tarafı bu listeyi incelemeyi ve eğitim imkanları ile uzmanlar konusu hakkında Irak tarafına bilgi vermeyi vaadetmiştir. Ancak, Türk tarafı, ilk cevap olarak eğitim taleplerinin Türkiye tarafından karşılanabileceğini belirtmiş ve eğitim imkanları konusunda bir programı en kısa zamanda Irak'a iletmeyi kabul etmiştir.

II — Yukarıda belirtilen eğitim ve uzman ihtiyaçlarına ilaveten, Türk tarafı, geçen toplantıda üzerinde mutabık kalınan ve hala bekleyen eğitim programlarını sonuçlandırmayı kabul etmiştir.

III — Irak tarafı ayrıca, turizm alanında da eğitim programları sağlamak istediğini ifade etmiştir. Türk tarafı, Irak tarafına en kısa zamanda uygun programlar sağlamayı vaadetmiştir.

IV — Taraflar, tarım alanındaki işbirliğini geliştirmek arzularını ifade etmişler ve iki ülke ilgili Bakanlıklarının, özellikle, Irak'ın Kuzey kısmı için uygun olan buğday, arpa, ayçiçeği vs. gibi her tip tohum değişimi dahil olmak üzere, tarımsal kalkınmanın tüm veçhelerinde, bilgi ve deneyim teatisi alanlarında bu tip bir işbirliğini gerçekleştirmelerini kararlaştırmışlardır.

V — Taraflar, veterinerlik hizmetleri alanında devam eden işbirliğini memnuniyetle kaydetmişler ve bilhassa, sınır bölgelerinde meydana gelebilecek salgın hastalıklar, zırai mücadele, bitki ve hayvan hastalıkları ile ilgili konularda bilgi değişiminin sürdürülmesini kabul etmişlerdir.

VI — Taraflar, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ve Irak Bilimsel Araştırma Merkezi (SRC) arasında, güneş enerjisi alanında işbirliği yapılmasını kararlaştırmışlardır. Türk tarafı bu tip işbirliği için bir taslak metni, bir grup Türk bilim adamının programı sonuçlandırmak için Bağdat'taki Güneş Enerjisi Araştırma Merkezine yapacağı ziyaretten üç ay önce, sağlayacaktır.

VII — Irak tarafı sismoloji ve taze su kaynakları (karst springs) alanlarında işbirliği önermiştir. Türk tarafı Irak tarafından verilecek ayrıntılı işbirliği programının alınmasını müteakip üç ay içerisinde bu önerilere cevap verecektir.

VIII — Irak tarafı, uzaktan algılama, ileri telekomünikasyon, entegre devreler, fiber optik ve ince filmler alanlarında bazı araştırmacıların Türkiye'de eğitilmesini istemiştir. Türk tarafı bu alanlardaki eğitim imkanları hakkında üç ay zarfında cevap verecektir.

IX — Irak tarafı spor ve gençliğin gelişmesi alanlarında Türkiye'ye Eylül 1986'da Gençler Basketbol Takımı ve Gençler Olimpik Atıcılık Takımı göndermek ve Ekim 1986'da Türkiye'den Gençler Voleybol Takımı ve Gençler Olimpik Güreş Takımı kabul etmek suretiyle bilgi ve takım değişimi yapma arzusunu ifade etmiştir. Türk tarafı bu tip bir işbirliğine hazır olduğunu belirtmiş ve işbirliğini gerçekleştirmek için bu hususu yetkili Türk makamlarına intikal ettirmeyi taahhüt etmiştir.

X — Taraflar iki ülke gençliği arasında sanat sergileri değişiminin yanısıra, iki ülkedeki spor merkezleri ile ilgili olarak görüş alış - verişinde bulunmak amacıyla gençlik heyetleri teatisinde bulunacaklardır.

D) İŞGÜCÜ VE SOSYAL GÜVENLİK

Türk tarafı iki ülke arasında İşgücü ve Sosyal Güvenlik Anlaşmaları yapılmasını önermiş ve bu konulardaki Anlaşma taslaklarını vermeyi taahhüt etmiştir.

Irak tarafı bu önerileri not etmiş ve incelenmek üzere yetkili makamlarının dikkatine sunmayı kabul etmiştir.

24 Mart 1986 tarihinde Bağdat'ta İngilizce dilinde, iki asıl nüsha şeklinde düzenlenmiş ve imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
A. KURTCEBE ALPTEMOÇİN
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI

IRAK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
QUASSIM AHMED TAQI
PETROL BAKANI

EK (I)

IRAK HEYETİ LİSTESİ

- 1 — Qassim Ahmed Taqi : Petrol Bakanı, Heyet Başkanı
- 2 — Abu Talib Abdulmuttalib Al-Hashimi : Birinci Müsteşar, Ticaret Bakanlığı Teknik Heyet Başkanı
- 3 — Dr. Sami Sherif : Kuzey Petrolü Devlet Kuruluşu Başkanı, Petrol Bakanlığı
- 4 — Husam Yahya Zaki : Devlet Elektrik Kuruluşu Başkanı, Sanayi ve Madenler Bakanlığı
- 5 — Nusaif G. Dabdab : Standartlar ve Kalite Kontrol Merkez Kuruluşu Başkanı, Planlama Bakanlığı
- 6 — Abdul Moniem Othman : Arap ve Komşu Ülkelerle Ekonomik İlişkiler Dairesi Başkanı, Dış Ekonomik İlişkiler Komitesi

7 — Farouk Dawood Salman	: Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürü, Ticaret Bakanlığı
8 — Abdul Kareem Abass	: Genel Müdür, İskan Bakanlığı
9 — Muayyad A. Hamdi	: Genel Müdür (SOILT), Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı
10 — Kamil M. Hassan	: Genel Müdür, Tarım ve Toprak Reformu Bakanlığı
11 — Muwafaq B. Habab	: Genel Müdür Yardımcısı, Anlaşmalar ve Krediler Dairesi, Irak Merkez Bankası
12 — Ghazi Abdul Razzak Alnakkash	: Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı, Ticaret Bakanlığı
13 — Hussain Mohamad Sadiq	: Gençlik Bakanlığı
14 — Hassin Toaymah	: Genel Müdür Yardımcısı, Rafidain Bankası
15 — Raja Hassan Ali	: Gelişmiş Ülkeler Müdürü, Ticaret Bakanlığı
16 — Fadhil - A. Al - Shihabi	: Birinci Sekreter, Dışişleri Bakanlığı
17 — Ali Galip	: Sulama Bakanlığı
18 — Ala Hussain Salih	: Baş Araştırmacı, Ticaret Bakanlığı
19 — Dr. Add'I Dahash	: Danışman, Ticaret Bakanlığı
20 — Hussain Ali Rajab	: Memur, Ticaret Bakanlığı

EK (II)

TÜRK HEYETİ LİSTESİ

1 — A. Kurtcebe Alptemoçin	: Maliye ve Gümrük Bakanı, Heyet Başkanı
2 — Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli	: Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı, Teknik Heyet Başkanı
3 — Mehmet İndap	: Müsteşar Yardımcısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
4 — Selahattin Kaya	: Müsteşar Yardımcısı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
5 — İsa Kalkan	: Müsteşar Yardımcısı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
6 — İlker Çulpan	: Kambyo Genel Müdürü, T.C. Merkez Bankası
7 — Emre Ergin	: Genel Müdür Yardımcısı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı
8 — Volkan Vural	: Genel Müdür Yardımcısı, Dışişleri Bakanlığı
9 — İstemi Gürsal	: Daire Başkanı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı
10 — Monad Balkan	: Daire Başkanı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı
11 — Kemal Kılıçdaroğlu	: Daire Başkanı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı
12 — Hatay Şatgeldi	: T.C. Bağdat Büyükelçiliği Ekonomi ve Ticaret Müşaviri
13 — Mustafa Doğan	: Şube Müdürü, Ulaştırma Bakanlığı
14 — Sinan Varol	: Uzman, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı
15 — Turgay Üçöz	: Şef, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı
16 — Erdoğan Kök	: 3. Katip, Dışişleri Bakanlığı
17 — Dr. Fikret Kuzucu	: TDÇİ Genel Müdürü
18 — Sabri Çayhan	: TÜPRAŞ Genel Müdür Yardımcısı
19 — Fatih Öcal	: BOTAŞ Genel Müdür Yardımcısı

20 — Osman Ural	: THY Genel Müdür Yardımcısı
21 — Ahmet Fettahoğlu	: PETKİM Genel Müdür Yardımcısı
22 — Ragıp Dinç	: Daire Başkanı, TEK
23 — Prof. Dr. Dinçer Ülkü	: Yürütme Komitesi Sekreteri, TÜBİTAK
24 — Uğur Özden	: Genel Müdür, Uluslararası Nakliyeciler Derneği
25 — Cüneyt Solakoğlu	: Genel Sekreter, Uluslararası Nakliyeciler Derneği
26 — Şekip Ensari	: Üye, Uluslararası Nakliyeciler Derneği
27 — Müfit Kulen	: Yüksek Danışma Kurulu Üyesi, Türkiye Müteahhitler Birliği
28 — İbrahim Akmaz	: Arapça Mütercim, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı

Agreed Minutes Of The Sixth Session Of The Turkish - Iraqi Joint Committee For Economic And Technical Cooperation

On the occasion of the official visit of H. E. Turgut Ozal, Prime Minister of the Republic of Turkey to Iraq upon the invitation of H. E. Taha Yassin Ramadan, Member of Revolution Command Council and First Deputy Prime Minister of the Republic of Iraq, the Joint Committee held its 6th Session in Baghdad from 18th to 24th March 1986.

The Turkish delegation was headed by H. E. Ahmet Kurtcebe Alptemocin, Minister of Finance and Customs. While the Iraqi delegation was headed by H. E. Qassim Ahmed Taqi, Minister of Oil.

The technical discussions between the two Sides were undertaken under the Co-Chairmanship of H. E. Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli, Undersecretary of Treasury and Foreign Trade of Turkey, and H. E. Abu Talib Abdul Muttalib Al-Hashemi, Senior Undersecretary of the Ministry of Trade of Iraq.

The members of the Turkish and Iraqi delegations are shown in Annexes (I) and (II) respectively.

During his visit, Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli met with Their Excellencies Hassan Ali Member of Revolution Command Council, Minister of Trade, Quassim Ahmed Taqi, Minister of Oil, Subhi Yassin, Minister of Industry and Minerals, Tarek Hamad Al-Abdullah, Minister of Light Industries.

The deliberations of the Joint Committee took place in a warm and cordial atmosphere, reflecting the traditionally close and brotherly relations between the two countries. The Joint Committee conducted its work through three Working Groups on:

I — Trade, Banking and Transport.

II — Oil and Energy.

III — Economic, Scientific and Technical Cooperation.

Following the discussions of the Working Groups, the Joint Committee agreed as follows:

I — Trade, Banking and Transport.

A) TRADE

i - The two Sides, reviewed the progress of bilateral trade relations between the two countries since the Fifth Session of the Turkish - Iraqi Joint Committee for Economic and Technical Co-operation that was held in Ankara in April, 1985 and noted with satisfaction that their trade exchanges have developed in an increased

manner. The two Sides confirmed their desire to develop the bilateral trade for their mutual benefit.

ii - Recognizing the possibilities for the further development of trade between the two countries, the two Sides agreed to deploy every effort to further increase the volume of trade and diversify their exchanges in the period ahead.

iii - The two Sides examined a number of issues of contractual nature, resulting from the performance of their respective enterprises. They agreed to follow the matter with the aim of finding fair solutions without jeopardizing the contractual rights of the parties concerned. The Iraqi side took note of the Turkish proposal to study the possibilities of setting up an Iraqi - Turkish Joint Survey arrangement.

iv - Recognizing that frequent visits and business contacts and the regular participation of both countries in Baghdad and Izmir International Fairs had contributed to the present satisfactory stage of bilateral trade, the two Sides agreed to maintain and enhance these activities. They also agreed to encourage exchange of visits of business delegations.

v - The Turkish Side expressed its wish to sign an agreement with Iraq on the avoidance of double taxation. The Iraqi Side took note of proposal.

B) BANKING

The two Sides noted with satisfaction the smooth and steady operation of the banking arrangements signed between the Central Banks of both countries and agreed to utilize this system as a framework for their future trade exchanges.

C) TRANSPORT

Both sides expressed their desire to expand further their cooperation in the field of transport and communication.

i - Land Transport

The Turkish stated that International Transporters Association (UND) would undertake to arrange a confirmed Bank Guarantee on behalf of the Turkish transport companies which are the members of the UND.

The Bank Guarantee will be in favour of the State Organization of Iraqi Land Transport (SOILT). The Iraqi Side, accepted this in principle and proposed that an amount of the said Bank Guarantee should be decided and agreed upon by the above-mentioned two Organizations.

Both Sides agreed that UND will submit a list of Turkish Transport Companies which are members of the UND. The relevant Turkish companies will be chosen by the Iraqi Side out of this list.

ii - Maritime transport

The two Sides noted the benefit of concluding a Maritime Agreement between the two countries. The Turkish side, referred to the provision of services in the fields of maintenance, repair and docking of Iraqi commercial ships at the Turkish Port. The Turkish Side, in order to identify the modalities of such cooperation and to show the existing facilities, invited an Iraqi delegation to Turkey in 1986. The Iraqi Side welcomed this proposal and the invitation.

iii - Railways and Pending Issues

In order to solve the pending issues between the Railways Authorities of the two Countries, the Two Sides agreed that the relevant authorities will meet as soon as possible.

Referring to the proposed project on direct railway connection between the two countries, the Iraqi Side informed that the necessary detailed specifications

with respect to the Iraqi portion of the project have been completed. The Iraqi Side requested the Turkish Side to take similar measures at the earliest time possible. Both Sides agreed to hold a meeting of their experts on the subject within three months.

iv - The Iraqi Side drew the attention of the Turkish Side to the newly imposed transit dues per Metric tons by the Turkish authorities on trucks carrying oil products via Turkey and requested the Turkish Side to reconsider this measure within the frame work of the Agreement on International Road Transport concluded between the two countries in Ankara on 18th October, 1980.

The Turkish Side explained that this measure was applicable to trucks belonging to all companies not registred in Turkey and its implementation has been postponed to allow the concerned companies to complete the necessary formalities of registration. The Turkish Side further stated that it will communicate its views on the subject to the Iraqi Side through the Diplomatic channels.

II — OIL AND ENERGY

A) OIL

i - Operation of the Iraqi-Turkish Pipeline

The two Sides reviewed the operation of the pipeline system and acknowledged the great efforts made and the remarkable achievement obtained in improving the maintenance and utilization of the capacity of the system.

ii - The Second Expansion of Iraqi-Turkish pipeline.

Both Sides reviewed the second expansion of ITP and noted that the construction had started on December 5th, 1985 and it has been proceeding in accordance with the terms of the contract.

B) ELECTRICAL CONNECTION BETWEEN IRAQ AND TURKEY

i - The two Sides noted that the Agreement concerning the exchange of 400 million (plus or minus 20 %) kwh/year electrical energy had been signed on November 27th, 1985, and that all the technical preparations have been completed for the transmission line in accordance with the decision taken during the previous meeting.

Both Sides agreed to do their utmost to complete the transmission line before the target date of October 1st, 1987 as foreseen in the said agreement.

ii - The two Sides agreed to form a Joint Technical Committee composed of their experts to study the second electrical transmission line project for the exchange of approximately 3 billion kwh/year electricity between Turkey and Iraq

This Committee shall determine the basis and conditions of the technical and economic feasibility study to be conducted that will include:-

a) The technical characteristics required to utilize the energy to be exchanged between the Turkish and Iraqi national networks,

b) The facilities for the supply and transmission of this energy to the consuming regions.

Both sides expressed their desire for the completion of the above mentioned study as soon as possible.

III — ECONOMIC, SCIENTIFIC AND TECHNICAL COOPERATION

A) REGIONAL WATERS

i - The two Sides noted the activities of the Joint Technical Committee on Regional Waters established in 1980 and recommended that the Committee should expedite its work and complete it as early as possible.

ii - The Turkish side promised to submit to the Iraqi side the filling program of Karakaya reservoir as early as possible.

iii - Both sides noted with satisfaction the exchange of hydrological data regarding the discharges of Keban dam, snow and rainfall conditions in Turkey. The Turkish side promised to provide data on discharges of Keban dam every three months in advance, and supply to Iraq on monthly basis the measurements of the snow and rainfall related to the stations in the Tigris and Euphrates river basins. In case of any important change, the Turkish side promised to give prior notice to the Iraqi side. In response to the Iraqi request the Turkish side agreed to send to Iraq the rating curves of Diyarbakir, Cizre and Birecik gauging stations as early as possible and whenever they are changed.

iv - The two Sides noted that the Joint Technical Committee on Regional waters will meet in April 1986.

B) PROJECTS

i - The two Sides reviewed the activities of the Turkish contracting companies operating in Iraq and expressed their satisfaction with the positive contribution of the Turkish companies toward the economic development of Iraq.

ii - The two Sides agreed to enhance and expand their economic cooperation through a greater participation of the Turkish companies in new projects pertaining to the generation and transmission of energy, land reclamation, construction and industry etc.

iii - The two Sides noted with satisfaction the completion of the second bridge on the Khabour river.

iv - The two Sides noted with satisfaction the services provided by the Turkish companies in the field of management, operation, repair, maintenance of industrial plants and projects and agreed to intensify such activities. The Turkish Side further expressed its interest to provide feasibility, design, engineering and consultancy services to Iraq. The Iraqi Side welcomed this offer and agreed to bring it to the attention of its relevant authorities.

v - The two Sides reviewed the problems and obstacles facing the economic cooperation between the two countries and expressed their keen desire to overcome them as soon as possible.

vi - The two Sides welcomed the increased contacts and exchange of delegations between the two countries in the area of construction.

vii - The Turkish Side invited a delegation from Iraq to visit Turkey with the aim of exploring the possibilities for furthering cooperation in the field of telecommunication.

C) TECHNICAL AND SCIENTIFIC COOPERATION

The two Sides reviewed the progress of technical and scientific cooperation between the two countries and discussed new possibilities to strengthen and expand their cooperation. Regarding their future cooperation, both Sides discussed the possibilities indicated below and agreed as follows:

i - The Iraqi Side submitted to the Turkish Side a list (enclosed) of its requirements for training opportunities and experts from Turkey for the years 1986-1987. The Turkish Side promised to examine these requirements and inform the Iraqi Side on the availability of the training opportunities and experts. However, as an initial response, the Turkish Side indicated that the training requirements could

be met by Turkey and agreed to prepare a programme for transmission to Iraq on the training opportunities as soon as possible.

ii - In addition to the training and expertise requirements mentioned above, the Turkish Side also agreed to carry out the training programme which have been agreed upon in the previous meeting and which are still pending.

iii - The Iraqi Side also expressed interest to obtain training programmes in the field of tourism. The Turkish Side promised to provide the Iraqi Side with available programmes as soon as possible.

iv - The two Sides expressed their interest in expanding cooperation in the field of agriculture and agreed that the relevant Ministries in both countries pursue such cooperation, in the field of exchanging information and experiences in all aspects of the agricultural development process including exchange of all types of seeds; wheat, barley, sun-flower.. etc especially those suitable for the northern part of Iraq.

v - The two Sides noted with satisfaction their ongoing cooperation in veterinary services and agreed to continue their exchange of information related in particular to epidemics, pest control, plant and animal diseases which may occur in the border region.

vi - Both Sides agreed to the Cooperation between the Turkish Scientific and Technical Research Council (TUBITAK) and the Iraqi scientific research center (SRC) in the Field of solar energy. The Turkish Side will provide a draft text of such Cooperation three months in advance of the visit of a group of Turkish scientists to the Solar Energy Research Centre in Baghdad to finalize the programme.

vii - The Iraqi Side proposed Cooperation in the fields of karst springs and seismology. The Turkish Side will respond to these proposals three months after the receipt of detailed Cooperation programme to be submitted by Iraq.

viii - The Iraqi Side requested the training of some researchers in Turkey in the fields of remote sensing, advance telecommunications, integrated circuits, fiber optics and thin films. The Turkish Side will respond within three months about the training facilities in these areas.

ix - The Iraqi Side expressed its interest to exchange information and teams in the field of sports and youth development through sending:

A) Youth Basketball team during September, 1986.

B) Youth Olympic Shooting team during September, 1986, and receiving:

A) Youth Volleyball team during October, 1986.

B) Youth olympic Wrestling team during October, 1986.

The Turkish Side expressed its readiness for such cooperation and undertook to notify the Turkish competent authorities to carry out such cooperation.

x - Both Sides will exchange youth delegations in order to exchange ideas regarding sport centres in both countries as well as exchanging Art Exhibitions between the Youth of Iraq and Turkey.

D) MANPOWER AND SOCIAL SECURITY

The Turkish Side proposed the conclusion of manpower and social security agreements between the two countries and promised to submit the draft texts of draft agreements on these subjects.

The Iraqi Side took note of these proposals and agreed to bring them to the attention of its competent authorities for their consideration.

Done and signed in Baghdad on 24th March 1986 in two original copies in the english language.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY
A. KURTCEBE ALTEMOCIN
MINISTER OF FINANCE AND
CUSTOMS

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF IRAQ
QUASSIM AHMED TAQI
MINISTER OF OIL

ANNEX (I)

LIST OF THE IRAQI DELEGATION

1. H. E. Qassim Ahmed Taqi	Minister of Oil, Head of the Delegation.
2. Mr. Abu Talib Abdulmuttalib AL-Hashimi	Senior Undersecretary, Ministry of Trade, Deputy Head of the Delegation.
3. Dr. Sami Sherif	President of the State Organization of Northern Oil/Ministry of Oil.
4. Mr. Husam Yahya Zaki	President of the State Organization for Electricity/Ministry of Industry and Minerals.
5. Mr. Nusaif G. Dabdab	President for Central Organization of Standardization and Quality Control, Ministry of Planning.
6. Mr. Abdul Moniem Othman	Head of the Economic Relations Departement With Arab and Neighbouring Countries, Committee of External Economic Relation.
7. Mr. Farouk Dawood Salman	D.G. of Foreign Economic Relations Departement Ministry of Trade.
8. Mr. Abdul Kareem Abass	D.G. Ministry of Housing
9. Mr. Muayyad A. Hamdi	D.G. (SOILT) Ministry of Transport and Communication.
10. Mr. Kamil M. Hassan	D.G. Ministry of Agriculture and Agrarian Reform.
11. Mr. Muwafaq B. Habab	Ass. D.G. Agreements and Loans Departement, Iraqi Central Bank.
12. Mr. Ghazi Abdul Razzak Alnakkash	Ass. D.G. of Foreign Economic Relations Departement, Ministry of Trade.
13. Mr. Hussain Mohammad Sadiq	Ministry of Youth.
14. Mr. Hassin Toaymah	Assistant D.G. Raffidan Bank.
15. Raja Hassan Ali	Director of Advanced countries Ministry of Trade.
16. Mr. Fadhil - A. Al - Shihabi	Ist Sec Foreign Ministry.
17. Mr. Ali Galib	Ministry of Irrigation.
18. Mr. Ala Hussain Salih	Chief Researcher Ministry of Trade.
19. Dr. Add'l Dahash	Adviser, Ministry of Trade.
20. Hussain Ali Rajab	Desk Officer/Ministry of Trade.

ANNEX (II)

LIST OF TURKISH DELEGATION

1. H. E. A. Kurtcebe Alptemoçin : Minister of Finance and Customs, Head of the Delegation.
2. H. E. Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli : Undersecretary of Treasury and Foreign Trade, Head of the Technical Delegation.
3. Mehmet İndap : Deputy Undersecretary, Ministry of Energy and Natural Resources.
4. Selahattin Kaya : Deputy Undersecretary, Ministry of Labor and Social Security.
5. İsa Kalkan : Deputy Undersecretary, Ministry of Public Works and Housing.
6. İlker Çulpan : Director General of Exchange, Central Bank of the Republic of Turkey.
7. Emre Ergin : Deputy Director General, Undersecretariat of Treasury and Foreign Trade (UTFT)
8. Volkan Vural : Deputy Director General, Ministry of Foreign Affairs.
9. İstemi Gürsal : Head of Department, UTFT.
10. Monad Balkan : Head of Department, UTFT.
11. Kemal Kılıçdaroğlu : Head of Department, Ministry of Finance and Customs.
12. Hatay Satgeldi : Economic and Commercial Counsellor at the Turkish Embassy in Baghdad.
13. Mustafa Doğan : Head of Section, Ministry of Transport.
14. Sinan Varol : Expert, Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Affairs.
15. Turgay Üçöz : Chief of Section, UTFT.
16. Erdoğan Kok : Third Secretary, Ministry of Foreign Affairs
17. Dr. Fikret Kuzucu : Director General, TDCL.
18. Sabri Cayhan : Deputy Director General, TUPRAS.
19. Fatih Öcal : Deputy Director General, BOTAS
20. Osman Ural : Deputy Director General, THY
21. Ahmet Fettahoğlu : Deputy Director General, PETKI
22. Ragıp Dinç : Head of Department, THK
23. Prof. Dr. Dinçer Ülkü : Secretary of the Executive Committee, TUBITAK.
24. Uğur Özden : Director General, Association of International Transporters.
25. Cüneyt Solakoğlu : Secretary General, Association of International Transporters
26. Sekip Ensarı : Member, Association of International Transporters.
27. Müfit Kulen : Member of the High Council, Association of Turkish Contractors.
28. İbrahim Akmaz : Arabic Interpreter, UTFT.